

Klimaatbestendige stad. Architect Bas Smets

Architect Bas Smets in het Thurn & Taxispark dat hij ontwierp: "Dit is al een klimaatpark."

'Breng regenwater onder de stoep'

Het is hoog tijd om de stad als één grote opvangplek voor regenwater te bekijken, vindt Brussels architect Bas Smets, die het Thurn & Taxispark ontwierp en straks de omgeving rond Notre-Dame hertekent. "Zo koel je, vermijd je overstromingen én voed je het groen."

door Kris Hendrickx foto Saskia Vanderstichele

Hoe goed is Brussel als het over klimaatadaptatie gaat?

Brussel is de laatste jaren bezig aan een inhaalbeweging. Zelf werk ik aan een masterplan om op de Noord-Zuidverbinding zoveel mogelijk regenwater vast te houden én koelte te creëren via meer groen. Je hebt ook het plan voor het openleggen van de Zenne aan het Maximiliaanpark.

Dat zijn maar plannen, bewijst dat niet net dat Brussel achterophinkt?

De bomen op de Anspachlaan beginnen toch serieus te groeien. En ook het park van Thurn & Taxis, dat ik tien jaar geleden ontwierp, is al een klimaatpark: het regenwater wordt zoveel mogelijk ter plaatse vastgehouden. Als sluitstuk vangen de vijvers nu ook regenwater op en koelen ze door verdamping. We moeten de stad nog meer bekijken als een mogelijkheid om regenwater vast te houden, zo overstromingen te vermijden én tegelijk voor koeling te zorgen.

Waar wil u dat regenwater dan opslaan?

Het komt er vooral op aan om dat op heel veel verschillende punctuele plekken te doen. Je kan het water naar de grond onder het trottoir leiden en van daaruit naar de bodem onder de parkeerstroken. Dat deden we in Charleroi. Die grond wordt daardoor vruchtbaar en bruikbaar voor gevelplanten en straatbomen. Tegelijk

vertraag je daardoor het regenwater bij hevige neerslag. De straat wordt zo een groene vallei. We moeten dan wel beginnen om nutsleidingen onder de straat te stoppen in plaats van onder het trottoir zoals vandaag.

U pleit ervoor om bomen niet per se aan te planten op basis van een mooi plan, maar overal waar de mogelijkheid zich voordoet. Waarom?

Er zijn zoveel obstakels die het bomen moeilijk maken in de ondergrond, het is veel efficiënter om de logica van de planten zelf te imiteren: die zijn opportunistisch en groeien waar de omstandigheden goed zijn. Ik zie de stad als een aaneenschakeling van artificiële microklimaten. Het komt erop aan te zien met welk natuurlijk microklimaat zo'n artificiële situatie het best overeenkomt, zodat je de best mogelijke voorwaarden kan creëren voor groei.

U tekende zelf wel mee aan het gecontesteerde masterplan voor de Josaphat-site, waar 1.200 woningen moeten komen en waar oorspronkelijk ook weinig natuur overbleef.

De landschapsarchitect bepaalt niet hoeveel vierkante meter bebouwd wordt, dat is een politieke beslissing. Maar met het spoorpark trokken we wel een groene as door de hele site.

Tijdens een hittegolf is het buiten sowieso te warm in de

stad, zeker voor oudere mensen. Moeten we niet meer doen om binnenruimtes te koelen? Barcelona heeft zo een netwerk van honderden klimaatschuilplaatsen.

Dat is nodig, ja. Ook Parijs werkt aan een netwerk van koelruimtes. Er wordt bijvoorbeeld bekeken of je parkeergarages kan gebruiken. Door hun ondergrondse ligging zijn die gekoeld. Maar het blijft ook belangrijk om de buitenruimte te vergroenen. Nu kan het nog, want over tien jaar zal het alweer moeilijker zijn om een nieuwe boom te laten overleven in de stad.

Heeft het kanaal het potentieel om de stad te koelen?

Zeker, maar dan vooral als verblijfsplek voor wie ernaartoe trekt.

"Over tien jaar zal het alweer moeilijker zijn om een nieuwe boom te laten overleven in de stad"

'FAITES DES RUES DE VERTES VALLÉES'

FR Il faut considérer la ville comme un grand bassin d'orage, selon Bas Smets, l'architecte bruxellois derrière le parc de Tour & Taxis et bientôt le quartier de l'église Notre-Dame. « Cela permet de rafraîchir, d'éviter les inondations et de nourrir la verdure. » Il y a aussi du boulot sous les trottoirs, selon l'architecte, qui a redirigé l'eau de pluie jusque sous les trottoirs et les voies de stationnement à Charleroi.

'TURN OUR STREETS INTO GREEN VALLEYS'

EN It is high time to look at the city as one big rainwater collection point. That is what Brussels architect Bas Smets, who will soon redesign the area around Paris' Notre-Dame, thinks. "That's how you cool, reduce flooding, and feed the greenery." We can do better, particularly beneath our pavements, says Smets, who worked on a project in Charleroi on directing rainwater beneath the pavement and parking bays.